Quickscan flora en fauna

Haaften Noord

Gemeente Neerijnen

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Quickscan flora en fauna

Haaften Noord

Gemeente Neerijnen

Datum:
27 juli 2010

Projectgegevens:
NAT02-NEE00017-01a

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening
Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen
T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99
E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

1	**Inleiding**	**1**
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Opbouw rapport	2
2	**Natuurwetgeving en -beleid**	**3**
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden	3
3	**Gebiedsbeschrijving**	**5**
3.1	Huidige situatie	5
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	7
3.3	Toekomstige situatie	7
4	**Methode**	**9**
4.1	Literatuurstudie	9
4.2	Veldbezoek	9
5	**Onderzoeksresultaten**	**11**
5.1	Literatuurstudie	11
5.2	Veldbezoek	12
6	**Toetsing aan de Flora- en faunawet**	**15**
6.1	Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)	15
6.2	Vogels	15
6.3	Zoogdieren	16
6.4	Reptielen en amfibieën	16
6.5	Libellen	17
6.6	Vissen	17
6.7	Flora	18
6.8	Zorgplicht	18
7	**Conclusies en aanbevelingen**	**21**
7.1	Conclusies	21
7.2	Aanbevelingen	22
8	**Bronnen**	**25**
8.1	Boeken en rapporten	25
8.2	Websites	25

Bijlagen

Bijlage 1: Flora- en faunawet
Bijlage 2: Natuurbeschermingswet 1998
Bijlage 3: Ecologische Hoofdstructuur
Bijlage 4: Ontheffingsaanvraag

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt de realisatie van een nieuw woongebied, waarin een multifunctionele accommodatie wordt opgenomen, aan de noordzijde van de kern van Haaften. Deze ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Daarom zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Op onderstaande figuur is met de blauwe cirkel de planlocatie weergegeven.

Figuur 1: Locatie plangebied (Bron: Het Natuurloket/kadaster)

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Opbouw rapport

In de inleiding wordt beschreven waarom deze quickscan is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze quickscan omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze quickscan flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich drie bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. In bijlage 4 wordt de procedure omtrent een ontheffingsaanvraag beschreven.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.3 Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het ‘Nee, tenzij’- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur wordt verwezen naar respectievelijk bijlage 2 en 3.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Huidige situatie

In onderstaande figuur 2 is door middel van rode lijnen de afbakening van het plangebied weergegeven.

Figuur 2: Begrenzing plangebied (www.bingmaps.nl, 2010)

Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de straat Enggraaf en aan de westzijde door de Bernhardstraat. De zuidzijde wordt begrensd door de achtertuinen van de woningen aan de Burgemeester M.P. van Willigenweg. De volkstuinen aan de Bernhardstraat en het glastuinbouwbedrijf aan de Enggraaf nummer 31 begrenzen in het noorden het plangebied. Het plangebied zelf is momenteel hoofdzakelijk in gebruik als agrarisch gebied. Tevens is een glastuinbouwbedrijf gevestigd binnen het plangebied. Langs de Bernhardstraat en de Enggraaf zijn binnen het plangebied enkele bedrijfswoningen gelegen (zie figuur 3 voor een impressie van het plangebied).

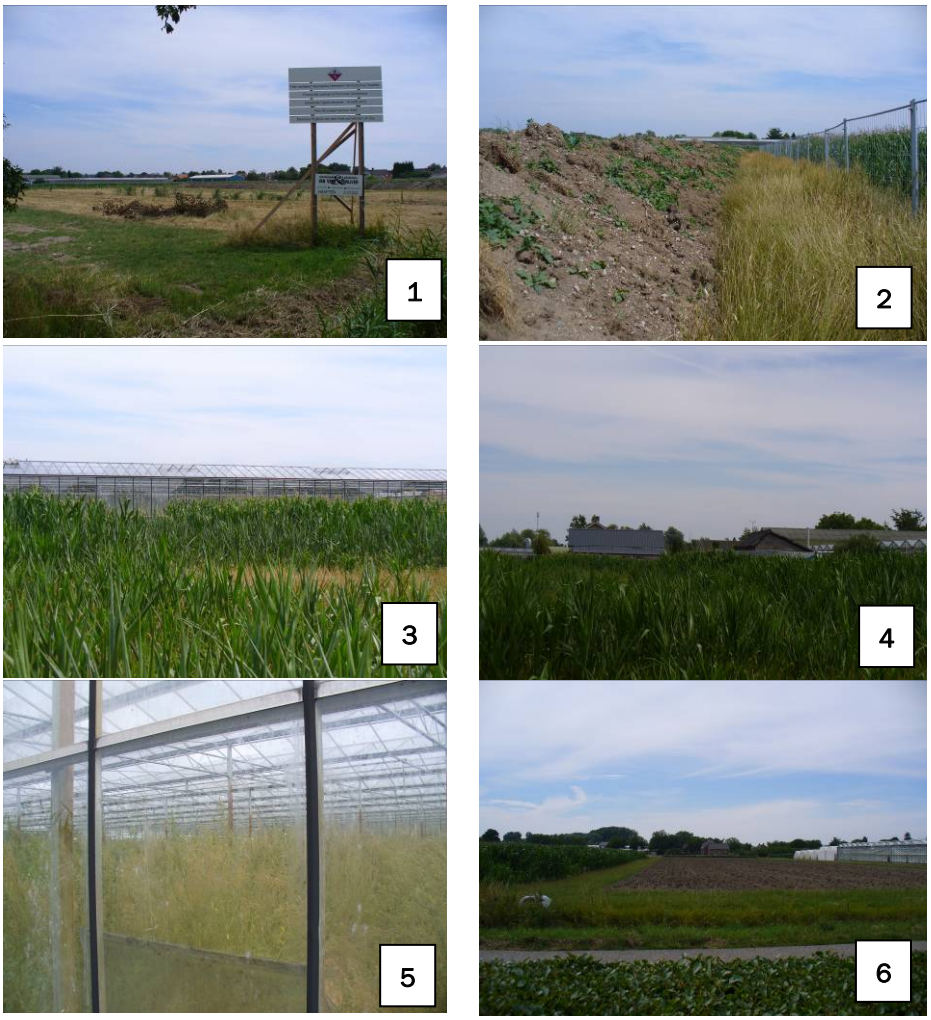

Figuur 3: Impressie plangebied. 1: braakliggend terrein, 2: zandwal, 3: kassen met maïs, 4: achterzijde woningen Engraaf, 5: onkruid binnenzijde kas, 6: akker (Croonen Adviseurs, 2010)

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet

Op ongeveer 2 km ten oosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. Beschermde Natuurmonumenten en wetlands komen niet in de omgeving (straal 3 km) van het plangebied voor.

Ecologische Hoofdstructuur

Op ongeveer 800 meter te westen van het plangebied ligt de Crobsche Waard dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook de Waal is aangewezen als EHS evenals enkele gebieden die tegen de Waal aanliggen. Het plangebied zelf maakt geen deel uit van de EHS.

3.3 Toekomstige situatie

De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een nieuw woongebied waarin tevens een multifunctionele accommodatie is opgenomen (figuur 2).

Figuur 2: Stedenbouwkundige visie Haaften-Noord (Bron: Croonen Adviseurs, 2009)

Het glastuinbouwbedrijf op het terrein zal verdwijnen, alsmede enkele gebouwtjes die naast de kassen liggen. De woningen aan de Bernhardstraat 40 en 44 blijven in de huidige staat behouden. De woning op nummer 42 is reeds gesloopt. Ook de woningen aan de Enggraaf blijven behouden. De sloten om het plangebied blijven in de huidige staat behouden. Alleen de sloot die van oost naar west het plangebied doorsnijdt zal worden gedempt.

4 Methode

4.1 Literatuurstudie

Allereerst heeft er een literatuurstudie plaatsgevonden om na te gaan welke biotopen en daaraan verbonden (strikt beschermde) soorten in het plangebied worden verwacht.

Via de website natuurloket.nl heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van aanwezige soorten in het kilometerhok waarin het plangebied ligt.

Tevens is de website florafaunacheck.nl geraadpleegd om te kijken welke plantensoorten in potentie voor zouden kunnen komen op de planlocatie. De potentiële plantensoorten zijn vervolgens gecheckt op soortenbank.nl voor hun aanwezigheid in of nabij de planlocatie.

Uit de landelijke verspreidingsatlassen blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied.

De website www.waarneming.nl is daarnaast eveneens geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kan op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt redelijk goed gecontroleerd door middel van collegiale toetsing. Soortwaarnemingen via deze bron zijn derhalve redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kunnen deze waarnemingen een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

4.2 Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is afgelegd door een ecoloog van Croonen Adviseurs op 20 juli 2010. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Literatuurstudie

Uit een eerste verkenning door middel van het natuurloket is geconstateerd dat in de kilometerhokken waarin de locatie ligt (X:142; Y:425 en X:142; Y:426) (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen, namelijk zoogdieren, amfibieën, vissen en vogels. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter slecht of zelfs geheel niet onderzocht, waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Op de site waarneming.nl (2009-2010) worden de volgende waarnemingen vermeld voor het plangebied of de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten): groene specht, koolmees en pimpelmees.

Via de websites florafaunacheck.nl en soortenbank.nl kwamen de volgende plantensoorten naar voren: gele helmbloem.

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft onderstaande algemene (tabel 1 Flora- en faunawet) en/of zwaarder beschermde (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn onderverdeeld in jaarrond beschermde soorten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde soorten (categorie 5).

- Vogels
  Categorie 1-4 (jaarrond beschermd): sperwer, buizerd, boomvalk, steenuil, ransuil, gierzwaluw, roek en huismus.
  Categorie 5: blauwe reiger, torenvalk, bosuil, ijsvogel, groene specht, grote bonte specht, boerenzwaluw, huiszwaluw, zwarte roodstaart, grauwe vliegenvanger, pimpelmees, koolmees, boomkruiper, ekster, zwarte kraai en spreeuw.

- Zoogdieren
  Algemeen: bosmuis, egel, woelrat, ree, mol, konijn en haas.
  Zwaarder beschermd: laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandt's vleermuis.

- Reptielen/amfibieën
  Algemeen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker.
  Zwaarder beschermd: kamsalamander, rugstreeppad, heikikker en poelkikker.

— Libellen
  Zwaarder beschermd: rivierrombout.

— Vissen
  Zwaarder beschermd: bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierprik en rivier of beekdonderpad.

— Flora
  Zwaarder beschermd: blaasvaren, moeraswespenorchis.

Uit andere soortgroepen zijn geen beschermde soorten zoals genoemd in tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet aangetroffen.

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens kan dus worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde vogels, vleermuizen, amfibieën, libellen, vissen en planten.

5.2 Veldbezoek

Op 20 juli 2010 bij 31ºC en zonnig weer met sluierbewolking is een eenmalig veldbezoek aan het plangebied afgelegd door een ecoloog van Croonen Adviseurs Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het ontwikkelingsgebied.

Een groot deel van het terrein ligt braak (1). Dit is het gedeelte dat waar het voormalige huis van nummer 42 heeft gestaan en een stuk van het terrein daarachter. Achter huis nummer 40 (3) ligt een paardenweitje met een solitaire boom. Achter de woningen aan de Enggraaf ligt een kassencomplex (4), dat niet meer in gebruik is. Binnen in de kas is onkruid gaan groeien. In het noordoosten van het plangebied ligt een akker (2). Al het overige terrein is maïsveld. Tussen de wegen en het plangebied ligt een sloot met riet en kroos. Ook door het plangebied loopt een watergang van west naar oost.

De enige begroeiing op het braakliggende terrein bestaat uit o.a. gras, zuring, distel en paardenbloem. Boven de kas vlogen foeragerende boerenzwaluwen en in de kas zijn foeragerende huismussen gezien. Verder vlogen er houtduiven rond en zwarte kraaien. Verder zijn er geen bijzonderheden aangetroffen.

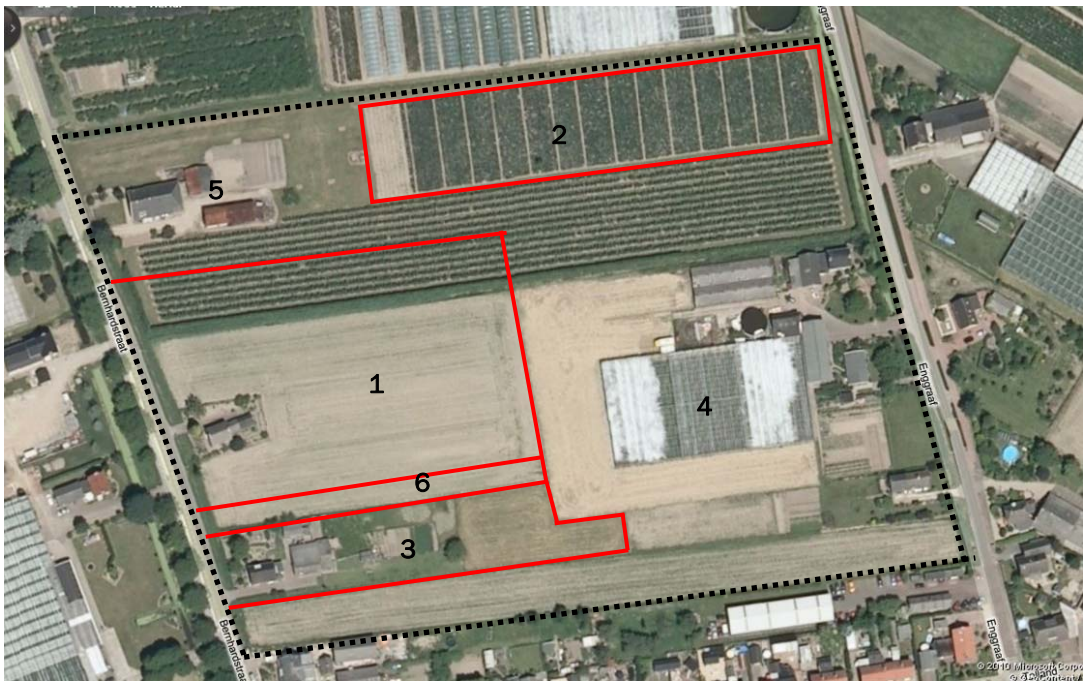

Figuur 4: 1=braakliggend terrein; 2=akker; 3= woning nr. 40 met paardenwei; 4=kassen; 5=woning nr. 44; 6= zandwal

6 Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

6.2 Vogels

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit betreft alle in bomen broedende roofvogelsoorten en de kerkuil, ransuil, steenuil, oehoe, roek, grote gele kwikstaart, ooievaar, gierzwaluw en de huismus. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4 vogelsoorten.
Van genoemde soorten is alleen de huismus in het plangebied gezien. De huismussen zijn alleen foeragerend in de kas waargenomen. Waar de nestplaats zich bevindt is onduidelijk. De andere soorten zijn niet aangetroffen. De kleine schuur die naast de kassen staat zou mogelijk geschikt kunnen zijn voor bijvoorbeeld de kerkuil. De overige categorie 1-4 vogelsoorten worden gezien hun habitateisen ook niet in het plangebied verwacht.

Naast categorie 1-4 vogelsoorten zijn er tevens categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Eventueel aanwezige nesten van categorie 5 vogelsoorten zijn in dit geval echter niet beschermd, aangezien er voldoende nestmogelijkheden aanwezig zijn in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Alle overige vogelsoorten (niet behorend tot categorie 1-4 of 5) zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd indien concreet broedgevallen aanwezig zijn.

Voor wat betreft vogels raden wij aan een vervolgonderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van nesten van de huismus binnen het plangebied. Worden hierbij nesten van de huismus aangetroffen dan dient een deskundige vast te stellen of er voor de huismus voldoende gelegenheid is om zelfstandig een vervangende nest te vinden in de omgeving. Wanneer dit niet het geval is, dient er voor zover mogelijk een alternatief nest te worden aangeboden. Is dit eveneens niet mogelijk, dan dient er bij Dienst Regelingen van het ministerie van LNV een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.
Ook kan dan meteen gekeken worden of de houten schuur mogelijkheden biedt voor uilen.

Voor alle andere vogelsoorten zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.3 Zoogdieren

6.3.1 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient altijd rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. Op de planlocatie is naast de kas een houten schuur aanwezig dat naar alle waarschijnlijkheid gesloopt wordt. Dit gebouwtje zou geschikt kunnen zijn voor vleermuizen. Aangeraden wordt een nader onderzoek naar vleermuizen te laten verrichten indien dit gebouwtje daadwerkelijk gesloopt wordt.

Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen. Op voorliggende planlocatie zijn in de te verwijderen beplanting geen bomen aangetroffen met voor vleermuizen geschikte scheuren en gaten.

Het plangebied is geschikt bevonden als foerageergebied (jachtgebied). Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied de verblijfplaats ook zou verdwijnen. Ondanks dat een deel van het huidige foerageergebied zal verdwijnen, is er voldoende foerageergebied in de directe nabijheid van het plangebied aanwezig. Derhalve bestaan er wat betreft foerageergebied geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet.

Er bestaat wat betreft gebouwbewonende vleermuizen noodzaak voor nader onderzoek wanneer het gebouwtje gesloopt gaat worden.

Voor wat betreft boombewonende vleermuizen en foerageergebied zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.4 Reptielen en amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Wel zijn er kikkers gezien, maar onduidelijk was van welke soort deze individuen waren. Volgens de literatuur zijn de kamsalamander, rugstreeppad, heikikker, poelkikker en meerkikker in de omgeving waargenomen.

Kamsalamanders komen voor in een verscheidenheid aan typen wateren. Op de zandgronden en in beekdalen komt de soort voor in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. In het rivierengebied komt de soort voor in laagdynamische strangen, kleiputten en kolken. De kamsalamander heeft een voorkeur voor relatief grote, diepe en stilstaande wateren.

Kamsalamanders komen zelden in akkerbouwgebieden voor. Gezien voorgaande beschrijving lijkt het onwaarschijnlijk dat de kamsalamander in het plangebied voorkomt.

De heikikker is een laaglandsoort die voornamelijk wordt aangetroffen in hoog- en laagvenen, op heide, in beekdalen, in klei-op-veen en komkleigebieden en soms ook in uiterwaarden. Het lijkt dus onwaarschijnlijk dat de heikikker op de planlocatie voorkomt.

De rugstreeppad is niet waargenomen in het plangebied, maar kan volgens de literatuur wel in de omgeving va het plangebied voorkomen. De rugstreeppad is een typische pioniersoort, die voorkomt in terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Alhoewel de rugstreeppad nu niet aanwezig is, is het mogelijk dat het terrein wanneer de werkzaamheden zijn gestart wel geschikt wordt voor de rugstreeppad. Om te voorkomen dat de rugstreeppad de planlocatie wordt verwezen naar de aanbevelingen beschreven in paragraaf 7.2.3.

De poelkikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide en hoogveen. Ook wordt de soort gemeld uit halfnatuurlijke graslanden, agrarisch gebied en laagveen. De poelkikker komt echter ook voor in de landschapstypen stad & dorp en ruderaal terrein, maar wordt weinig aangetroffen op en rond infrastructuur. De poelkikker komt vooral tot voortplanting in vennen en hoogveenputten. Daarnaast in andere kleine wateren, rivierbegeleidende wateren, veedrinkpoelen en in sloten. De soort komt vooral voor in wat voedselarmere wateren. In het plangebied zijn de sloten waarschijnlijk te voedselrijk (daarom ook de aanwezigheid van kroos) om als geschikt habitat te kunnen dienen voor de poelkikker. Diens aanwezigheid in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

6.5 Libellen

Er zijn geen beschermde libellen aangetroffen tijdens het veldbezoek. Volgens de literatuur zou de rivierrombout in de omgeving van het plangebied voor kunnen komen.
De rivierrombout heeft als habitat rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. De planlocatie biedt geen geschikt habitat voor de rivierrombout en diens aanwezigheid kan dus worden uitgesloten.

Voor wat betreft libellen zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.6 Vissen

Volgens de literatuur zouden bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierprik en rivier of beekdonderpad in of in de omgeving van het plangebied voor kunnen komen.

De bittervoorn komt voor in de wat bredere sloten, weteringen en vaarten. Daarnaast komt de soort soms veelvuldig voor in vegetatierijke uiterwaardenplassen. De sloten rond het plangebied zijn naar alle waarschijnlijkheid te smal en te ondiep voor de bittervoorn en de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De rivierprik wordt aangetroffen door geheel Nederland. Volwassen exemplaren worden gevonden in mondingen van rivieren en de kustwateren. Larven (en volwassenen) worden aangetroffen in de midden- en bovenloop van grotere rivieren en hun zijstroompjes, alsook de grotere beken. Ook voor de rivierprik geldt dat de sloten rond het plangebied zijn naar alle waarschijnlijkheid te smal en te ondiep zijn en de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Er komen in Nederland twee soorten donderpaddenvoor: een vrij kwetsbare populatie die in beken voorkomt (beekdonderpad) en een minder kwetsbare, weer toenemende populatie in de grote rivieren en meren (rivierdonderpad). De beekdonderpad komt in Nederland alleen voor in de Geul, de Berkel en de Aa-strang. Grote populaties rivierdonderpad worden gevonden in het IJsselmeer, het Noord-Hollands Plassengebied, en zijbeken van de Waal, IJssel en Maas. Vanwege de habitateisen van de twee soorten is het onwaarschijnlijk dat donderpadden voorkomen in de sloten van het plangebied.

De kleine modderkruiper komt wijd verspreid over Nederland in zowel stilstaande als stromende wateren voor. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan niet worden uitgesloten. Voor de sloten rondom het plangebied is dit geen probleem, maar wel voor de sloot die van oost naar west door het plangebied loopt. De kleine modderkruiper is echter een soort van tabel 2 uit de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is een ontheffing niet noodzakelijk indien gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode (van bijvoorbeeld Bouwend Nederland).

Voor de overige vissensoorten zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.7 Flora

Volgens de literatuur zouden de blaasvaren, moeraswespenorchis en gele helmbloem mogelijk in het plangebied voor kunnen komen. Geen van deze soorten is tijdens het veldbezoek waargenomen.

Voor wat betreft flora zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.8 Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu, beschermd of niet.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

7.1.1 Beschermde natuurgebieden

Op ongeveer 2 km ten oosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. Beschermde Natuurmonumenten en wetlands komen niet in de omgeving (straal 3 km) van het plangebied voor. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, zal er van enige negatieve externe werking op het Natura 2000-gebied geen sprake zijn. Met name omdat ook de kern van Haaften nog tussen het Natura 2000-gebied en de planlocatie ligt.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied zelf maakt geen deel uit van de EHS. Compensatie is niet nodig, want er is van directe aantasting van de EHS geen sprake.

Op ongeveer 800 meter te westen van het plangebied ligt de Crobsche Waard dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Indien alle werkzaamheden in het plangebied hydrologisch neutraal worden uitgevoerd blijft de waterhuishouding onveranderd. In dat geval zal er naar alle waarschijnlijkheid geen sprake zijn van een significant negatief effect (externe werking) op de nabijgelegen EHS.

Ook de Waal is aangewezen als EHS evenals enkele gebieden die tegen de Waal aanliggen. Hiervoor geldt dat de afstand van het plangebied tot de Waal dermate groot is dat van externe werking geen sprake zal zijn.

Er is geen noodzaak voor een compensatieplan of een voortoets.

7.1.2 Beschermde soorten

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens en het veldbezoek kan worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten). De realisatie van een nieuw woongebied, waarin een multifunctionele accommodatie is opgenomen, zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk. De zorgplicht blijft wel gelden.

In onderstaande tabel zijn de strikter beschermde soorten en/of soortgroepen opgenomen die mogelijkerwijs in het plangebied voorkomen. Daarbij zijn tevens de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven en de eventuele noodzaak voor een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied en de noodzaak voor ontheffing.

Soortgroep/soort	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden/opmerkingen
Huismussen	Mogelijk	Ja	Onbekend	Afhankelijk van locatie broedplaats
(Kerk)uil	Mogelijk	Ja	Onbekend	
Vogels (overig)	Nee	Nee	Nee	
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Onbekend	
Zoogdieren (overig)	Nee	Nee	Nee	
Reptielen	Nee	Nee	Nee	
Amfibieën	Nee	Nee	Nee	
Libellen	Nee	Nee	Nee	
Kleine modderkruiper	Mogelijk	Nee	Nee	Geen ontheffing noodzakelijk indien gewerkt wordt volgens goedgekeurde gedragscode!
Vissen (overig)	Nee	Nee	Nee	
Flora	Nee	Nee	Nee	

Aangeraden wordt nader onderzoek te laten verrichten naar de aanwezigheid van (kerk-)uilen, vleermuizen en nesten van de huismus. Dit is met name noodzakelijk op het moment dat er plannen zijn het schuurtje en de kassen te slopen.

7.2 Aanbevelingen

7.2.1 Vogels

Met broedvogels (niet behorende tot categorie 1-4) kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (halverwege maart tot en met halverwege augustus) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

7.2.2 Vleermuizen

Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen, ook tijdens de bouw, is het aan te raden om het aanbrengen van verlichting zoveel mogelijk te beperken. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden.

Daarnaast willen wij erop attenderen dat er speciaal voor renovatie of nieuwbouw onderhoudsvrije vleermuizenkokers in de handel zijn die ingemetseld kunnen worden en zogenaamde vleermuiskwartieren die eenvoudig te bevestigen zijn aan muren. Deze positieve maatregelen zijn veelal eenvoudig en met geringe meerkosten in nieuwbouw in te passen.

7.2.3 Rugstreeppad

Uit literatuurstudie is naar voren gekomen dat de rugstreeppad in de omgeving is waargenomen. De rugstreeppad is een typische pioniersoort, die voorkomt in terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Mogelijk wordt het terrein aantrekkelijk voor rugstreeppadden op het moment dat het maïs verwijderd wordt en het terrein nog meer braak komt te liggen.

Ter voorkoming van het in gebruik nemen van het plangebied door de rugstreeppad tijdens de bouw wordt aanbevolen om:

- tijdig zandige omstandigheden weg te nemen of de bouw af te ronden voor eind augustus (vanaf eind augustus gaan rugstreeppadden op zoek naar vergraafbare grond om de winter door te brengen);
- als de bouw langere tijd wordt stilgelegd in braakliggende toestand, of tijdens de bouw zelf, paddenschermen te plaatsen;
- natte plekken af te dekken of te dempen.

8 Bronnen

8.1 Boeken en rapporten

Broekhuizen, S. et al. (1992). *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren,* KNNV.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen.*

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht

Nie de, H. W., (1997). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*, Media Publishing Doetinchem.

SOVON, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels.* SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

8.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- www.natuurloket.nl
- www.bing.com/maps
- www.minlnv.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.waarneming.nl
- www.florafaunacheck.nl
- www.soortenbank.nl

Bijlage 1

Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet
De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten
Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:
- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet
De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht
In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepalingen
De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermd of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Beschermde leefomgeving
De Flora- en faunawet maakt het voor provincies mogelijk een bepaalde plek in het landschap aan te wijzen als beschermde leefomgeving. Zo kunnen plaatsen die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een planten- of diersoort worden beschermd. Een beschermde leefomgeving kan bijvoorbeeld zijn: een fort of bunker waar vleermuizen overwinteren, een dassenburcht, een plek waar orchideeën groeien of een muur waarop beschermde planten groeien.

Ontheffingen
De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten door middel van een groot aantal verbodsbepalingen:
- Verboden handelingen bij beschermde planten en dieren. Bijvoorbeeld het verbod op het doden van eekhoorns.
- Verboden en bepalingen voor jacht- en vangmiddelen. Bijvoorbeeld het verbod op het bezit van strikken en vallen.

In bepaalde gevallen zijn uitzonderingen mogelijk op deze verboden. Provincies kunnen ontheffing verlenen voor de bestrijding van dieren die schade toebrengen of voor het beheer van de wildstand. In alle overige gevallen kan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een ontheffing verlenen.
De Dienst Regelingen van LNV verleent in de praktijk de meeste ontheffingen. Dit gebeurt op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze ontheffingen zijn onder te verdelen in drie categorieën:
- Ruimtelijke ingrepen: ontheffingen die nodig zijn vanwege de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied, bijvoorbeeld de aanleg van woonwijken, wegen of (natuur)terreinen. Deze ontheffingen kunnen ook worden gegeven voor (onderhouds)werkzaamheden.
- Onderwijs en onderzoek, repopulatie en herintroductie: in het geval van onderwijs en onderzoek kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het vangen van dieren om DNA af te nemen voor wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld van repopulatie en herintroductie is het uitzetten van otters in natuurgebieden.
- Overigen: deze categorie is zeer ruim. Het kan gaan om ontheffingen van het bezitsverbod of ontheffingen van het gebruik van verboden vangmiddelen. Ook ontheffingen voor het gebruik van biologische bestrijders in tuinbouwkassen zijn mogelijk.

Als een provincie geen ontheffing kan verlenen voor schade- en overlastbestrijding, verleent de Dienst Regelingen deze soms.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:
- soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als reden 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Om geplande ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende (verzachtende) maatregelen worden genomen, zodat de staat van instandhouding van de soort door de ruimtelijke ontwikkelingen niet in gevaar komt. Wanneer er zekerheid gewenst is over of de mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van de mitigerende maatregelen (activiteitenplan), ingediend worden bij Dienst Regelingen. Wanneer de maatregelen door Dienst Regelingen voldoende worden geacht, komt de ontheffing terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van de ontheffingsaanvraag (aangezien een ontheffing niet verleend kan worden). Dit betekent dat de werkzaamheden mogen worden uitgevoerd, mits men zich houdt aan de maatregelen genoemd in het mitigatieplan. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen.

Ontheffingen voor bijlage IV-soorten kunnen alleen aangevraagd worden als aangetoond kan worden dat er geen alternatieve locatie is waar de plannen kunnen worden uitgevoerd EN om
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Bescherming van flora en fauna

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als reden 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling', noch op basis van 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. Om geplande ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende (verzachtende) maatregelen worden genomen volgens de procedure zoals boven beschreven voor bijlage IV-soorten.

Voor vogels kan alleen ontheffing verkregen worden om:
- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

Bijlage 2

Natuurbeschermingswet 1998

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet
Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden
De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:
— Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
— beschermde natuurmonumenten;
— wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen. Maar soms doet het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) dit.

Bestaand gebruik
Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:
— verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
— verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden waarvoor het natuurmonument was aangewezen worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Bijlage 3

Ecologische Hoofdstructuur

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur
De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 hectare. Ongeveer 45 procent van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden
De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:
- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Bijlage 4

Ontheffingsaanvraag

Ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voorplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen) dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2 soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voorplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen) u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voor leggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor vogels geldt hetzelfde als voor tabel 3 soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde ‘positieve afwijzing’ geven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.